

ANGIO-OEDEEM

Quincke's oedeem

Wat is angio-oedeem?

Angio-oedeem is een uitgebreide vochtophoping in de huid en de onderliggende weefsels. Als deze vochtophoping plaatsvindt op plekken in het lichaam waar het weefsel niet erg stevig is, kunnen er gemakkelijk zwellingen ontstaan. Zulke plekken zijn bijvoorbeeld het gezicht, de luchtwegen (tong, zachte verhemelte, keel) of de darmen. Kenmerkend aan deze huidaandoening is dat de zwelling vrij plotseling optreedt. Zonder behandeling kunt u er een paar dagen last van houden, daarna trekt het vanzelf weg. Het jeukt niet, maar kan wel pijnlijk zijn.

Angio-oedeem wordt ook wel Quincke's oedeem genoemd, naar de Duitse dermatoloog Quincke die het als eerste beschreef.

Eigenlijk is angio-oedeem een variant van netelroos (urticaria, galbulten) (zie ook de folder 'Urticaria'. Deze kunt u aan uw arts vragen of downloaden via www.nvdv.nl onder 'zoek een huidaandoening'. Bij netelroos treden ook vochtophopingen op, alleen jeuken deze wel hevig. Angio-oedeem gaat vaak samen met netelroos, maar kan zich ook afzonderlijk voordoen.

Hoe krijgt u angio-oedeem?

Door lekken van de bloedvaten komt er vocht buiten de bloedvaten te liggen. Hierdoor ontstaat er zwelling. Angio-oedeem kan ontstaan door:

- Vrijkomen van stoffen door een allergie of overgevoeligheidsreactie op b.v voeding, een geneesmiddel of insecten gif. Meestal betreft dit de stof histamine.
- Vrijkomen van stoffen in geval van een infectie of ontstekingsreactie. Deze stoffen heten cytokines.
- Vrijkomen van een stof genaamd bradykinine,

Er is ook een erfelijke vorm van angio-oedeem, dit wordt hereditair angio-oedeem genoemd. Hierbij is er een tekort aan het eiwit C1-esteraseremmer of is de functie van dit eiwit verminderd. Mensen met een tekort aan (functionerend) C1-esteraseremmer maken teveel van de stof (een eiwit) bradykinine aan. Hierdoor ontstaan bloedvatlekkages. Bij deze vorm van angio-oedeem ontstaan de klachten vaak al op jonge leeftijd.

Hoe ziet angio-oedeem eruit?

Angio-oedeem komt voornamelijk voor op plaatsen waar het bindweefsel vrij los is, zoals op:

- oogleden
- wangen
- lippen
- handruggen
- uitwendige geslachtsdelen
- voetruggen

Er kunnen forse vochtophopingen ontstaan. Meestal zitten de vochtophopingen aan één kant (bijvoorbeeld alleen het rechterooglid), maar ze kunnen ook aan beide zijden voorkomen (zowel het rechter- als linker ooglid).

Angio-oedeem kan niet alleen in de huid ontstaan, maar kan ook optreden in het slijmvlies van de mond, luchtpijp of darmstelsel.

De gevolgen van angio-oedeem hangen af van de plek waar de zwelling ontstaat. Een gezwollen gezicht voelt niet fijn en ziet er natuurlijk heel anders uit. Dat kan u beperken in doen en laten. Een zwelling in de maag of het darmstelsel kan leiden tot buikpijn, maar over het algemeen zonder vervelende gevolgen. Angio-oedeem in de luchtpijp kan serieuze ademhalingsproblemen geven. Voor de meeste mensen is dat een angstige ervaring. Het oedeem kan ook ontstaan achter de oogbol. Dan geeft het een enorme druk op het oog.

Is angio-oedeem besmettelijk?

Nee, angio-oedeem is niet besmettelijk.

Hoe weet uw arts of u angio-oedeem heeft?

De arts kan de diagnose angio-oedeem gemakkelijk stellen als u tijdens het spreekuurbezoek last heeft van vochtophopingen. Als de zwellingen al zijn weggetrokken, is het lastiger. Door gerichte vragen te stellen over

uw klachten (onder andere uiterlijk en plaats van de zwellingen) kan dan al een hoop duidelijk worden. Zonodig doet de arts soms aanvullend bloedonderzoek.

Welke behandelingen van angio-oedeem zijn er?

De behandeling van angio-oedeem hangt af van de oorzaak en de plek waar de zwelling ontstaat. Bij allergisch angio-oedeem kunt u een antihistaminicum of corticosteroïden krijgen. Een antihistaminicum is een middel dat de allergische reactie onderdrukt, terwijl corticosteroïden ontstekingsremmers zijn. Deze middelen werken echter niet altijd even goed en kunnen bijwerkingen hebben die soms erger zijn dan angio-oedeemklachten. Bij zwellingen op risicovolle plaatsen (bijvoorbeeld in de luchtpijp) werken deze geneesmiddelen niet snel en goed genoeg. In dat geval is een injectie met adrenaline de beste behandeling. Hiermee wordt de zwelling onderdrukt en voorkomt u levensbedreigende situaties. Als u ernstig oedeem heeft, is het dan ook verstandig om altijd een adrenaline auto-injector (een ‘noodpen’) op zak te hebben. U kunt uzelf dan meteen inspuiten zodra de eerste verschijnselen optreden. Dit kan natuurlijk ook iemand uit uw omgeving doen.

Belangrijk is om de stof waar u allergisch voor bent te vermijden. Als er sprake is van een ontsteking/infectie, moet deze opgespoord en bestreden worden.

Bij de erfelijke vorm van angio-oedeem moet het tekort aan eiwit C1-esteraseremmer worden aangevuld. Dit gebeurt met een injectie of infuus in de ader (intraveneus). Als u al zwellingen heeft, geeft een infuus het snelst effect. Maar dit effect houdt hooguit 2 dagen aan. Voor sommigen betekent dit dat ze regelmatig een dergelijk infuus nodig hebben. Ook bij een erfelijke vorm van angio-oedeem is het verstandig om een adrenaline-injectie bij u te dragen.

Is angio-oedeem te genezen of blijft u er altijd last van houden?

Dat hangt af van de oorzaak. Het kan bij één keer blijven, maar ook chronisch worden. Als het terugkomt, is dat vaak op dezelfde plek(ken).

Wat kunt u zelf nog doen?

Als bekend is waardoor de klachten veroorzaakt worden, dan is het verstandig om dat product of medicijn te vermijden. U kunt met uw arts bespreken welk alternatief u kunt gebruiken.

Meer informatie

Informatie over het **Hereditair Angio-Oedeem** en **Quincke's Oedeem** kunt u ook vinden op de website van de Nederlandse vereniging voor het **Hereditair Angio Oedeem** en **Quincke's Oedeem** (www.hae-qe.nl).